

XAVER

BŘEZEN | DUBEN 2023

ZPRAVODAJ DIVADLA F. X. ŠALDY LIBEREC

PRINCEZNA HYACINTA: BALETNÍ POHÁDKA
- ZNOVUOBJEVENÝ PŘÍBĚH Z ČESKÉHO RÁJE

AUDIENCE A PŘÍJEM: DISIDENTSKÁ POETIKA
ZAPLNILA MALÉ DIVADLO

MADAMA BUTTERFLY: MIMOŘÁDNÝ OPERNÍ
KLENOT NA LIBERECKÝCH PRKNECH

ŠACHMAT / CARMEN: Nuria Cazorla García, Máté Brűnn | foto: Daniel Dančevský

divadlofxšaldy

ÚVODEM

Milí divadelní přátelé,

doufám, že ve chvíli, kdy čtete tyto řádky, slézá z našich kopců sníh a ze země vystrkují hlavičky první sněženky. Stromy se připravují k euforickému rozpuku a my společně kráčíme vstříc jaru. A jaké jaro pro vás připravili vaši liberečtí divadelníci? V březnu se poprvé zvedne opona před Pucciniho operou *Madama Butterfly*, záhy jeviště DFXŠ roztančí *Princezna Hyacinta* a poslední dubnovou premiérou pak bude divadelní adaptace *Želary* Květy Legátové, která vznikla přímo pro náš činoherní soubor. Za sebe nám všem přeju, ať znovuzrození, které se s jarem pojí, očistí naše životy od nánosů chmur, těžkostí, pochybností a strachu.

Kateřina Dušková
šéfka činohry

Giacomo Puccini
hudební nastudování | Paolo Gatto
režie | Kateřina Dušková

MADAMA BUTTERFLY

Tragický příběh z japonského prostředí o zklamání a nenaplněné touze.

Premiéry 10. a 12. března
19.00 | Šaldovo divadlo

O. Nedbal, Z. Matějů, M. Blahoutová
režie | Marika Blahoutová

PRINCEZNA HYACINTA

Humorný pohádkový příběh z prostředí Českého ráje.

Premiéry 31. března a 2. dubna
19.00 | Šaldovo divadlo

Květa Legátová, Jakub Nvota
režie | Jakub Nvota

ŽELARY

Divadelní podoba strhujícího příběhu nezdolných lidí z hor.

Premiéry 28. a 30. dubna
19.00 | Šaldovo divadlo

DOBRODRUŽSTVÍ ZA DVEŘMI ZKUŠEBNY

DIAMANT MEZI OPERAMI – MADAMA BUTTERFLY

Operní soubor uvede premiéru jedné z nejslavnějších oper na světě

Madama Butterfly patří k nejvýraznějším dílům, které italský skladatel Giacomo Puccini zkomponoval. Zaujímá sedmé místo v žebříčku nejčastěji provozovaných operních děl a její tragický příběh již od roku 1904 dojmá miliony lidí po celém světě. Liberecká inscenace bude mimořádná především díky hudebnímu nastudování, ke kterému byl přizván významný italský dirigent Paolo Gatto. Ten je považován za jednoho z předních odborníků na Pucciniho operní tvorbu.

Co pro Vás *Madama Butterfly* znamená a co je při nastudování nejdůležitější?

„*Madama Butterfly* zaujímá v mém životě významné místo a patří mezi mé nejoblíbenější opery,“ prozrazuje **Paolo Gatto**. „Puccini zde geniálně pracoval s leitmotivy, jejichž pomocí hudebně ztvárnil nejen jednotlivé postavy, ale vykreslil dokonce i jejich emoce. Při nastudování největší váhu dávám právě skvělému zvuku a hlavní pro mě je, abychom na něm já, orchestr, sbor i sólisté pracovali společně. Je to kolektivní tvorba a každý musí mít chuť pracovat na detailech. Nejsem zvyklý rozdávat bezdůvodně komplimenty,

ale v liberecké opeře se nám to daří! Jsem nadšený, že jsou všichni zapálení, moc se snaží a vládne tu ideální tvůrčí atmosféra,“ dodává dirigent.

Režisérkou je Kateřina Dušková, které jsme se zeptali na její pojetí díla.

„Liberecká *Butterfly* bude něžná, zranitelná, bude to snilek věřící a doufající, bude nadějeplná,“ přibližuje režisérka. „Chceme vyprávět nekonečný příběh nenaplněných očekávání a touhy, příběh síly lásky až za hrob, příběh každé z nás, která potkala a ztratila lásku, a to vše na pozadí střetu dvou nespořádaných kultur. Současně dojde k setkání mimořádných operních osobností. Já osobně jsem velmi vděčná za výjimečné chvíle s dirigentem Paolem Gattem a dramaturgem Vojtěchem Babkou.“

Obsazení hlavních sólových rolí pěvci světového formátu slibuje skutečně mimořádný zážitek. Zajímalo nás, jaký vztah mají zpěváci ke svým rolím:

„Nikdy jsem si ani nepripouštěla, že bych roli *Butterfly* mohla zpívat,“ říká **Jana Šrejma Kačírková**. „Jsem vděčná za nabídku dirigenta Paola Gatta a šéfa opery Karola Kevického, ale hlavně za jejich důvěru. Udělám vše pro to, abych je neklamala. Cio-Cio-San je obrovská role, kterou si budu muset nejen dobře nazpívat, ale i „naplakat“, aby mě na jevišti nezahlavily emoce. Jistě budu plakat, protože na jevišti nehraji, ale žiji. Nemohu se této nové výzvy dočkat!“

„Puccini byl génius a já měla to štěstí interpretovat jeho opery *Suor Angelica*, *Edgar* a *Bohéma*,“ vzpomíná **Livia Obručník Vénosová**. „S *Madama Butterfly* jsem se poprvé seznámila před dvaceti lety v mých studentských letech. Hned jsem věděla, že mé hlasové

dispozice budou k této opeře směřovat a že dokážu zazpívat árii *Butterfly* s orchestrem i šestkrát za sebou bez hlasové újmy, ale moje interpretace nebyla hodna hudby tohoto génia. Nebyla ani v rozpuku (usmívá se) a tak jsem se na *Butterfly* dívala raději z dálky. Jsem ráda, že se jeho fantastického díla mohu dotknout jako zkušenější zpěvačka a moje blízké okolí ví, že do ní dám vše hezké, co v sobě mám.“

„Role Pinkertona byla první Pucciniho rolí, kterou jsem zpíval, a dodnes jsem v ní odehrál více než 120 představení, což je můj rekord,“ vypočítává **Paolo Lardizzone**. „Velmi si užívám ztvárňovat roli amerického chvástače, ačkoli je vždy složité najít něco nového v již tolikrát interpretované roli. Jsem si ale jist, že s pomocí režisérky a dirigenta se mi to podaří a výsledkem bude nádherná inscenace.“

„Toto byla v pořadí již třetí nabídka na roli Pinkertona, kterou jsem dostal, a jsem rád, že ji konečně mohu přijmout, protože dřív mi to z časových důvodů nevyšlo,“ popisuje **Aleš Briscein**. „Pinkerton je v mých očích typ „bezstarostného Amíka“. Je zvyklý užívat si radostných chvil života bez ohledu na to, jestli tím někomu způsobí citové trauma nebo ublíží. Těším se na novou roli a na své opětovné působení v libereckém divadle, kde jsem v počátcích své kariéry začínal. Pevně věřím, že se nová produkce *Madama Butterfly* v Liberci bude divákům líbit.“

Lenka Dandová

Premiéry: 10. a 12. března v Šaldově divadle

NOVINKY NA SCÉNĚ

MARIE ANTOINETTA KAROLÍNY BARANOVÉ

Zářivá motýlí královna a ptáček, co tluče křídly o mříže klece

Marii Antoinettu v současné americké hře Davida Adjmiho neukazuje režisérka Janka Ryšánek Schmiedtová jako klasickou hrdinku, která svévolně překračuje lidské meze a způsobuje si tragický osud svým rozhodováním. Naopak: je k nadlidskému údělu už jako dítě zneužitá a odsouzena do neřešitelné situace, v níž jako by neexistovala dobrá volba. Karolína Baranová po Elidě v Ibsenově *Paní z moře* a Marii Curie v Enquistově dramatu *Blanche a Marie* vytvořila další mimořádnou studii ženského osudu.

Od prvního okamžiku, kdy ji svlékají a oblékají do kostýmu královny a herečka v expresivním zpěvu a pohybu dává nahlédnout do zmatku a rozpaků čtrnáctileté dívky, od ní nelze odtrhnout zrak. Její herectví přímo hýří uměním okamžité proměny a je fascinující sledovat, jak autenticky každou polohu naplní. Její Marie se strhující zručností střídá společenské masky, aby pod nimi nacházela skutečnou tvář bezmocné ženy v okamžicích pravdy a pochybností – kdo jsem? A proč tu jsem? Jaký smysl má můj život? Čím těžší rány na královnu dopadají, tím blíže poznává křehkou podstatu svého bytí: ptáčka, co tluče křídly o mříže klece. A zcela překvapivě ve vězení nachází nečekané a neokázalé štěstí, svobodu a sama sebe. Součástí její proměny je i opulentní kostým Davida Janoška s obří rokokovou parukou, z něhož se Marie postupně osvobozuje, a rozsáhlé plochy hudebních předělů, ve kterých nám herečka dává nahlédnout do křehké duše královny. Svérázné a silně expresivní skladby pro Baranovou složila známá zpěvačka a skladatelka Vladivojna La Chia, moderní výrazové choreografie vytvořila špičková tanečnice Denisa Musilová. Pěvecký a pohybový výkon Baranové budí úžas.

Ondřej Kolín, Karolína Baranová | Foto Tereza Jiroušková

Jejího manžela Ludvíka XVI. ztvárnil Ondřej Kolín s velkým pochopením pro přemýšlivého a citlivého introverta, co se na prahu Velké francouzské revoluce snaží neztratit hlavu. Jako Mariin starší bratr císař Josef II. se do Liberce vrací Jakub Albrecht, někdejší opora liberecké činohry a Dianiškova Divadla F. X. Kalby, dnes oceňovaný člen Divadla pod Palmovkou v Praze. Bystře a vtipně rozehrává masku okoralého státníka i něžnou duši inteligentního staršího bratra, který svou sestřičku hravě provokuje k myšlení. Ale i královnin osudový muž Fersen, princ a královniny přítelkyně jsou v podání Filipa Jáší, Evy Goldmannové,

Jany Hejret Vojtkové a Elišky Jansové pohotovými partnery Baranové s obdivuhodnou odvahou ve stylizovaných a pohybových scénách. Scénograf David Janošek je oblékl do zářivých a velkolepých rób, které evokují současnou módu z titulku časopisu *Vogue* i rokokovou zdobnost. Atmosféru Versailles vystihl výraznými designovými objekty jako akcenty a sérií pohyblivých zrcadel, které tvarují prostor.

Lenka Chválová

Reprízy: 1. března a 11. dubna v Šaldově divadle

Jana Hejret Vojtková, Karolína Baranová, Eliška Jansová | Foto Tereza Jiroušková

Jakub Albrecht, Karolína Baranová | Foto Tereza Jiroušková

SYMFONICKÝ KONCERT

15. dubna | 19.00 | Šaldovo divadlo

Robert Kružík – dirigent | Ivan Klánský – klavír

W. A. Mozart: Předehra k opeře *Così fan tutte*, KV 588

Ludwig van Beethoven: Koncert pro klavír a orchestr č. 3 c-moll, op. 37

Johannes Brahms: Symfonie č. 4 e-moll, op. 98

HOVORY ZA OPONOU

PRINCEZNA HYACINTA – baletní poklad

Marika Blahoutová, Kateřina Hanáčková | foto Petra Svojšová

Soubor baletu Divadla F. X. Šaldy v Liberci připravuje na poslední březnový den premiéru humorného pohádkového příběhu z prostředí Českého ráje. Autorkami a „restaurátorkami“ Nedbalova zapomenutého celovečerního baletu *Princezna Hyacinta* jsou choreografka a režisérka Marika Blahoutová a PR manažerka Národního divadla Kateřina Hanáčková. V průběhu rozhovoru s těmito úžasnými dámami si uvědomíte, že nejen inscenace, kterou pro náš soubor tvoří, ale i ony samotné jsou vzácným pokladem.

Paní choreografko, když vám paní Marika Mikanová, šéfka souboru, nabídla spolupráci, věděla jste, jakým směrem se vydáte?

Marika Blahoutová: Dostala jsem od Mariky volnou ruku. Jediné přání bylo, abych vytvořila rodinný balet. Oslovila jsem tedy Kateřinu Hanáčkovou, která má přehled o baletní historii, a společně jsme hledaly téma. Měla jsem představu objevit balet s krásnou hudbou, a to se Kateřině vskutku podařilo. Když jsem si přečetla libreto a zjistila, že se celý děj odehrává na Troskách, tak jsem zajásala.

Paní Kateřino, pravděpodobně nebudete jediná, kdo pojal myšlenku znovuzrození tohoto opomenutého baletu. Ale určitě jste první, kdo tento záměr realizuje. Znamenalo to velké badatelské úsilí?

Kateřina Hanáčková: Díky tomu, že pracuji v Národním divadle v Praze, kde *Princezna Hyacinta* měla v roce 1911 premiéru, mám přístup k našemu archivu. Jde však spíše o moji dlouholetou zálibu, vášeň. Téměř dvacet let sbírám různé materiály, ukládám si, co se mi v různém kontextu dostane do rukou – a tak je to i s *Princeznou Hyacintou*.

V čem spočívá hlavní umělecká hodnota pohádky, kterou nám naši předchůdci zanechali?

Kateřina Hanáčková: Na *Hyacintě* je nejznámější asi plakát, který k premiéře vytvořil Alfons Mucha. Je to výjimečné dílo, secesní skvost – všichni ho známe. Co už tak v povědomí veřejnosti není, je fakt, že k němu existoval původní balet s hudbou Oskara Nedbala, choreografií Achille Viscusiho a libretem Ladislava Nováka.

Důležitým aspektem je místo děje, balet se už počátkem století odehrával na hradě Trosky. I proto se nabízí uvést tuto inscenaci v libereckém divadle. Tajemný svět pod hradem, chodba, která nás přivede do jiného světa, sen versus realita. Původní *Hyacinta* byla spíš pantomimickou fraškou, libreto bylo velmi složité, spleťtá a dobová kritika tvůrčí tým téměř popravila. I proto se možná *Hyacinta* i přes nádherný výtvarný počín Alfonse Muchy nestala stálíci na českých jevištích – jako třeba jiný Nedbalův balet *Z pohádky do pohádky*. Každopádně je to překrásné téma a my se ho snažíme oživit a přetavit s úctou k odkazu, který původní inscenační tým v českém umění zanechal. Snažíme se vytvořit inscenaci, která bude bavit jak děti, tak jejich rodiče. Skutečné rodinné představení, jenž přinese láskyplný příběh, šťastný konec, upozorní na hodnoty, za které má smysl bojovat.

Původní balet *Princezna Hyacinta* byl uveden v Liberci v roce 1947 a naposledy pak v roce 1948 v Opavě. Měl tři dějství a sedm obrazů. Prozradíte nám, jakou úpravu jste s Kateřinou po 75 letech na díle provedly?

Marika Blahoutová: Z původního libreta pana Nováka jsme ponechaly zásadní postavy a prostředí, kde se pohádka odehrává. Zvolily jsme ale daleko čistší a jednodušší dějovou linku. Balet obsahuje vše, co má pohádka mít – opravdovou lásku chudáka princezny, nevhodné nápadníky, zlého čaroděje, snový obraz z jiného světa Království Hyacint a konec, kdy dobro a láska vítězí nad zlem.

Hudbu Oskara Nedbala doplní tóny známého současného skladatele Zbyňka Matějů. Oba mimořádní umělci zkomponovali několik baletů a byla by škoda, kdyby skladby nezazněly naživo. I proto jste se rozhodly pro balet v doprovodu komorního orchestru?

Kateřina Hanáčková: Původní záměr byl inscenovat balet jen na Nedbalovu hudbu, jenže neexistuje nahrávka, jen partitura – a to dokonce i originální s rukopisnými Nedbalovými poznámkami. Řada hudebních částí je překrásná a já jsem moc ráda, že je vrátíme do života. Nicméně nechtěly jsme rekonstruovat původní dílo, které navíc nebylo ani tehdy dobře přijato. Proto jsme oslovily hudebního skladatele Zbyňka Matějů, který již složil několik baletů (například pro Národní divadlo *Malou mořskou vílu* nebo *Čarodějova učně*) a s jeho pomocí vznikla nová partitura. Některé části uslyšíte jen v podání klavíru a věřte mi, že je to nádherný zážitek, čistota a jednoduchost Nedbalovi moc sluší. Jiné části pak zahraje komorní orchestr tvořený libereckými hudebníky, kteří stejně tak zahrají i části, které nově zkomponoval Zbyněk Matějů.

Se vznikem inscenace vám pomáhají přední výtvarníci, Lucie Loosová a Josef Jelínek. Můžete nám za ně představit, jaké budou kostýmy a scéna?

Marika Blahoutová: S kostýmním návrhářem Josefem Jelínkem spolupracujeme již mnoho let. Když jsem mu řekla o *Hyacintě*, byl nadšený, protože tento balet ještě nikdy nedělal. Shodli jsme se, že se nechá lehce inspirovat secesí a Muchou. Různorodost kostýmů je natolik pestrá, že mohl naprosto popustit uzdu fantazie. S Lucií Loosovou spolupracuji poprvé, ale je to velmi zkušená scénografka s profesionálním přístupem a zajímavým výtvarným pohledem. Velmi se těším z toho, že se potkáme a vymyslíme scénu až do souladu. Scéna je praktická a přestavby rychlé a jednoduché, aby byl dostatek prostoru pro tanec.

Před cca pětadvaceti lety jste v libereckém divadle tančila. Napadlo vás někdy, že se do Liberce vrátíte v roli choreografky?

Marika Blahoutová: Napadlo mě to mnohokrát a bylo to i mé tajné přání. Liberec leží kousek od Janova, odkud pocházím. Jizerské hory mám velmi ráda a jsou stále mým druhým domovem, i díky mým rodičům. V libereckém divadle, kde jsem poprvé stála na prknech, která znamenají svět, jsem se zamilovala do baletu, jeviště a tato láska mi zůstala dodnes. Proto jsem vděčná a šťastná za nabídku a možnost vrátit se na toto jeviště se svou choreografií.

Vážení diváci, můžete se tedy těšit na komplexní hudební divadlo, poetický výrazový pohybový slovník choreografky Mariky Blahoutové, malované kulisy a krásné kostýmy.

Celý rozhovor si můžete přečíst na webu našeho divadla.

rozhovor vedla Barbora Svobodová

Premiéry: 31. března a 2. dubna v Šaldově divadle

NOVINKY NA SCÉNĚ

BÝVALÍ DISIDENTI OPĚT SPOLU

Po dlouhé době se na jevišti libereckého divadla vrátil text Václava Havla. Tentokrát je to jeho slavná hříčka *Audience*, kterou uvádíme v jednom večeru s jinou jednoaktovou hrou – *Přijem Jiřího Dienstbiera*. To je velmi svérázná sonda do uzavřeného světa nejmenované komunistické věznice plné bizarních figurek, která se svou absurditou *Audience* velmi podobá. Hru, kterou její autor napsal v roce 1984 a dedikoval ji Václavu Havlovi „k prvnímu společnému roku na svobodě“, jsme připravili ve světové divadelní premiéře – dosud byla uvedena pouze formou scénického čtení a také jako rozhlasová hra.

Příprava inscenace byla velmi specifická. Abychom důkladně nasáli atmosféru konkrétních prostředí, navštívili jsme v rámci zkoušení svijanský pivovar i rýnovickou věznici. Důležitá byla také beseda s Františkem „Čuňasem“ Stárkem, signatářem Charty 77, bývalým politickým vězněm a později i důstojníkem BIS.

Ten nám na jedné ze zkoušek velmi barvitě a zasvěceně popsal život v komunistickém vězení a výrazně tak pomohl celému inscenačnímu týmu s interpretací textu.

Režie celého večera se ujal Břetislav Rychlík, který se s oběma autory osobně znal a pohyboval se s nimi v prostředí disentu. Součástí jeho inscenačního záměru byl i nápad vytvořit jakousi mezihru, která by obě aktovky propojila. Proto doplnil text o verše Ivana Martina Jirouse alias Magora. Jeho básně z vězeňského prostředí, které vyšly v samizdatu ve sbírcce *Labutí písně*, jsou svérázným svědectvím doby a také intimním nahlédnutím do duše politického vězně. Ačkoliv se o tom příliš neví, první vydání této sbírky je velmi úzce spojeno s naším městem. Další z vězeňských disidentů, Jiří Gruntorád, totiž tajně propašoval Magorovy verše z Valdického vězení, když jej převáželi k vazebnímu soudu právě do Liberce. Na chodbě před soudní místností je pak tajně předal Daně Němcové, a to velmi

originálním způsobem. Více prozrazovat nebudeme, pokud chcete vědět, jak přesně k tomu došlo, přijďte se podívat do Malého divadla.

Jiří Janků

Nejblíží reprízy: 3. a 7. března v Malém divadle

Martin Polách, Tomáš Máhala foto Roman Dobeš

Martin Stránský, Zdeněk Kupka, Tomáš Váhala, Stavros Pozidis foto Roman Dobeš

DOBRODRUŽSTVÍ ZA DVEŘMI ZKUŠEBNY

KVĚTA LEGÁTOVÁ: ŽELARY

V adaptaci Jakuba Nvoty se uplatní celý soubor činohry

Když Květa Legátová (1919–2012) v roce 2001 vydala svou zralou prvotinu, bylo jí přes osmdesát. Na literární scéně zazářila jako světlice z hřebenů pomezí hor. Její knížka sklídila mnoho cen, stala se námětem filmu i divadelních adaptací. Navazuje na jedinečnou tradici vesnického románu i dramatu, z níž se zrodily nejvýraznější plody české literatury, ke kterým se *Želary* právem řadí. Ucelený cyklus povídek splétá tvrdé osudy lidí z valašských kopanic v bezčasí první republiky do vzácně poetického příběhu, kde obnažená pravda lidského bytí souzní s horským podnebím.

Zkušený autor a režisér Jakub Nvota, který liberecký soubor dobře zná z inscenací *Mikve* a *Král Lear*, vytvořil pro DFXŠ dramatizaci, v níž se uplatní celý ansámbl

bez výjimky. Obraz uzavřeného světa zapadlé vsi skládá jako mozaiku z obrazů s promlčeným tajemstvím i z vypjatých dramatických scén s překvapivým rozuzlením – tak jako samotná Legátová. Postavy faráře, učitele a svérázné kořenářky Lucky Vojničové, které všechny příběhy propojují, vytvoří Martin Stránský, Martin Polách a Štěpánka Prýmková. Obsazení podpoří stálý host Tomáš Holý a z pražského Švandova divadla na sever zavítá David Punčochář, kterého si věrní diváci jistě pamatují jako výrazného člena souboru a třeba jako osobitého Hamleta.

Jakub Nvota ve své adaptaci vychází přímo z původního cyklu povídek, který vyšel pod názvem *Želary*, na rozdíl od stejnojmenné adaptace filmové, která sleduje děj

novely *Jozova Hanule*. Na jevišti Šaldova divadla ožije košatý obraz horské vsi, která na mapách záhadným omylem neexistuje, ale skýtá osudy podivuhodně nezdolných lidí z beskydských straní. Jejich strhující zápas o život v horských samotách proniká srdce čistou vůní bylin, silou čirých pramenů a hloubkou vysokého nebe. Nespoutané i něžné síly přírody si tady podmaňují život člověka a určují mu odvěké meze i nevyhnutelný rytmus ročních dob, milování, rození i umírání.

Lenka Chválková

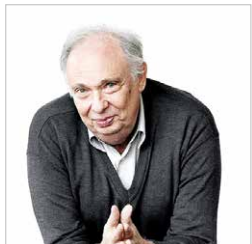
Premiéry: 28. a 30. dubna v Šaldově divadle

FORTISSIMO

IVAN KLÁNSKÝ A ROBERT KRUŽÍK V LIBERCI

Klavírní legenda a mladý dirigentský talent hosty orchestru DFXŠ

Ivan Klášný | foto z webu PKO

Robert Kružík | foto z webu umělce

Orchestr DFXŠ si pro své posluchače i na poslední *Symfonický koncert* sezony dne 15. dubna připravil zajímavý program a představí neméně zajímavé hosty. V úvodu koncertu vás doslova nabije pozitivní energií předehra

ke komické opeře Wolfganga Amadea Mozarta *Così fan tutte*. Poté budete moci vyslechnout dramatický *Klavírní koncert* č. 3 Ludwiga van Beethovena, ve kterém své umění předvede uznávaný a vyhledávaný klavírista Ivan Klášný, který již mnoho let patří ke světové pianistické špičce. Koncert uzavře obsahově závažnější a mistrně propracovaná *Symfonie* č. 4 Johanna Brahmsa. Koncert bude řídit Robert Kružík, který patří k nejvýraznějším a nejuspěšnějším talentům současné nejmladší generace našich dirigentů.

„Z mnoha důvodů se velmi těším na koncert v Divadle F. X. Šaldy,“ prozrazuje Robert Kružík. „Jedním z nich je fakt, že budu s orchestrem DFXŠ spolupracovat úplně

poprvé a také se na jednom pódiu setkám s profesorem Ivanem Klášným, kterého si nesmírně vážím jak na profesionální rovině, tak především lidské. Byl to právě on, kdo mi na konci mých pražských studií předával diplomy a přál mi do uměleckého života jen to nejlepší. Druhým důvodem je krásný program, který skýtá skladby autorů výhradně první vídeňské školy a klasicko-romantické syntézy. Tedy Mozarta, Beethovena a Brahmsa. Dovolte, abych vás co nejsrdečněji pozval na tento koncert, jenž jistě potěší nejednoho milovníka symfonické hudby,“ dodává dirigent.

Lenka Dandová

Taneční horor
se vrací na scénu
Malého divadla
14. května

Marika Mikanová, Petr Čermák, Miloš Vondráček

JEKYLL & HYDE

režie, choreografie, scénář | Marika Mikanová
hudba | Petr Čermák

HVĚZDY, NA KTERÉ REFLEKTORY NESVÍTÍ

BALETNÍ MISTRYNĚ MICHAELA WENZELOVÁ

Vážená osobnost a výrazná opora divadla, jejíž profesionální práce spoluvytváří dílo

Zkušebny a jeviště jsou jejím druhým domovem. Divadelní svět se jí otevřel díky rodičům, vyrostla v něm a vnímala už jako malá všechny jeho zákonitosti. Vystudovala Taneční konzervatoř a dlouhá léta působila v baletním souboru Národního divadla v Praze. V současné době emeritní sólistka Michaela Wenzelová předává své dlouholeté zkušenosti z pozice baletní mistryně našim tanečníkům.

Máte za sebou obdivuhodnou taneční kariéru. Jak na tuto životní etapu vzpomínáte?

Bylo to nelehkých, ale překrásných dvacet let. Během nich prošla mým životem velká řada lidí, kteří mě obohatili a naučili to, co dnes umím nebo alespoň chápu. Vzpomínám s vděčností a dost často se nad vzpomínkami směji.

Naše rubrika se jmenuje „Hvězdy, na které reflektory nesvítí“. Na Vás ovšem svítily převážnou část Vašeho života. Jak jste se smířila s tím, že teď je Vaše profese neviditelná?

Pozitivní ocenění mé osoby jako interpreta je vlastně srovnatelné s tím, co pociťuji nyní při potlesku, který je určen mým kolegům, které jsem na jeviště připravila. V tu chvíli přichází velká satisfakce mé práce, přestože už nejsem vidět. Radost mám samozřejmě také, když vidím, že tanečníci mé připomínky ze zkoušek přijali za své. Tehdy zažívám speciální štěstí a moc si vážím společné důvěry, která je v našem oboru zásadní.

Můžete, prosím, popsat pracovní náplň baletního mistra a asistenta choreografa?

Snažím se udržet tanečníky ve formě a připravuji je na jeviště. Jsem takový učitel, který předává zkušenosti a společně pak s tanečníky pracuje na prohlubování interpretační úrovně. Jako asistent pomáhám s nastudováním baletního díla, přibližuji tanečníkům ideu a rukopis choreografa a pomáhám jim dle jeho pokynů.

Vzpomenete si na zajímavou příhodu z baletního sálu nebo ze zákulisí?

Minulý rok jsme potřebovali do představení za zraněného tanečníka rychlý záskok. Kolega z jiného souboru nám přispěchal na pomoc a na doučení náročné role měl opravdu šibeniční lhůtu. Aby se představení nemuselo rušit, vyvinul celý soubor obrovské úsilí. Role byla tak náročná, že jsem musela, podobně jako činoherní nápověda, kolegovi napovídat ze zákulisí celou choreografii. Nejkrásnější na tom ale bylo to, že se celý soubor semknul a podporoval a nakonec jsme odehráli velmi kvalitní představení.

Celý rozhovor si můžete přečíst na webových stránkách našeho divadla.

rozhovor vedla Barbora Svobodová

Michaela Wenzelová | foto Mario Bakuš

DIVÁCI DIVÁKŮM

POVEDENÝ OTELLO

Do Liberce na *Otella* jsem se vypravil především ze zvědavosti na výkon Martina Bárty v roli Jaga. A musím říci, že mě nezklamal. Nejen jeho pěvecké mistrovství, ale i jeho uhrančivé herectví bylo strhující. I zbytek inscenace mě ale mile překvapil. Scéna a kostýmy byly opulentní, ne však kýčovitě. Režie byla efektní, ale ne afektovaná. A pan Bárta rozhodně nebyl osamělým pěšákem v poli – Titusz Tóbisz jako Otello, Věra Poláčková jako Desdemona i ostatní sólové party byly provedeny velmi kvalitně. Z představení jsem si užil jak úchvatnou Verdiho hudbu, tak Shakespearův příběh a mohu ho všem jen doporučit.

Jan Chvojka, podnikatel

Repríza: 23. dubna

Vážení čtenáři,
rubrika Diváci divákům je otevřená i Vám! Chcete-li se podělit o svůj zážitek s naší inscenací a doporučit ji ostatním, Vaše texty jsou vítány. Svá doporučení a jakékoli případné dotazy prosíme zasílejte šéfredaktorovi časopisu *Xaver* Lukáši Smrkovskému na e-mail smrkovsky@saldovo-divadlo.cz. Děkujeme.

Otello | foto Karel Kašák

NĚCO NAVÍC

Zřizovatelem Divadla F. X. Šaldy je statutární město Liberec. Umělecká činnost divadla se uskutečňuje také za finanční podpory Libereckého kraje a Ministerstva kultury ČR. | XAVER, dvouměsíčník, číslo 2/23, náklad 3 500 ks, místo vydání: Liberec, evidenční číslo: MK ČR E 22907 | Vydává Divadlo F. X. Šaldy, Liberec, příspěvková organizace, Zhořelecká 344/5, 460 01 Liberec, IČ 00083143

Šéfredaktor: Lukáš Smrkovský Redakce: Lenka Dandová, Lenka Chválová, Barbora Svobodová, Adéla Vojtěchová, Jiří Janků

Grafický design: Lucie Pucher

Předplatné na celý rok: odd. předplatného v budově Šaldova divadla, tel.: 485 107 836, e-mail: předplatne@saldovo-divadlo.cz. Otevřeno pondělí až pátek 8.30–11.00, 13.00–15.30, od října do ledna je v úterý a středu otevřeno až do 17.00. | Vstupenky: pokladna otevřena úterý až pátek 12.00–18.00 a vždy hodinu před začátkem představení, tel.: 485 101 523, e-mail: pokladna@saldovo-divadlo.cz. Vstupenky je možné zakoupit i na www.saldovo-divadlo.cz/program, evstupenka.cz a v městském informačním centru.

Další informace získáte na www.saldovo-divadlo.cz, e-mail: info@saldovo-divadlo.cz.

Ohodnoťte naše představení na portále www.i-divadlo.cz.

^ Liberec

Liberecký kraj

MINISTERSTVO KULTURY

Partneři divadla:

PODĚKOVÁNÍ SPONZORŮM A PARTNERŮM DIVADLA

Mediální partneři:

Larvaire

nadace
PRECIOSA

steinel

DECANTÉ

Liberec
Český rozhlas

RENGL

COPIIA

CANIS

KODAP

perama
fashionBAGETERIE
BOULEVARDJEŮNO
V MALÉMTANEČNÍ
AKTUALITY.CZI-DIVADLO.CZ
CINOHRA - ALTERNATIVA - MUZIKÁL

PERA+

LIBERECKÝ
deníkDNES
LiberecKlasika
Plus.cz

JIMMY'S

JIMMY'S – DÍVADELNÍ KLUB NABÍZÍ POSEZENÍ PŘED, BĚHEM, ALE I PO SKONČENÍ DÍVADELNÍCH PŘEDSTAVENÍ V ŠALDOVĚ DIVADLE.
JEDNO V MALÉM – DÍVADELNÍ KLUB NABÍZÍ POSEZENÍ PŘED, BĚHEM, ALE I PO SKONČENÍ DÍVADELNÍHO PŘEDSTAVENÍ V MALÉM DIVADLE.

JEŮNO
V MALÉM

divadlofxšaldy

Šaldovo divadlo

1. st	 MARIE ANTOINETTA [David Adjmi] Komedie ze soukromí poslední královny Francie s nevyhnutelným koncem.	K3/8
2. čt	 BLBEC K VEČEŘI [Francis Veber] Svěží francouzská komedie plná nečekaných zvratů.	
3. pá	 ŠACH MAT / CARMEN [Benjamin Britten, Rodion Ščedrin] Dvě baletní suity v jednom společném programu.	K5/10
5. ne	SMOLÍKOVI – host Studio DVA Představení s písníčkami na motivy kultovního maďarského animovaného seriálu. Začátek v 16 h.	RD/5
10. pá	 MADAMA BUTTERFLY [Giacomo Puccini] Tragický příběh z japonského prostředí o zklamání a nenaplněné touze. 1. PREMIÉRA.	PŠ/6
11. so	 MAŠÍNGUN BROTHERS [DEKKADANCERS] Tragikomická taneční gangsterka z československých padesátek.	K6/ČB/7
12. ne	 MADAMA BUTTERFLY [Giacomo Puccini] Tragický příběh z japonského prostředí o zklamání a nenaplněné touze. 2. PREMIÉRA.	PŠ2/6
13. po	 VRAŽDA V ORIENT EXPRESU [K. Ludwig, A. Christie] Slavná detektivka A. Christie ve zcela novém divadelním zpracování.	
14. út	 MADAMA BUTTERFLY [Giacomo Puccini]	O/5
15. st	 KDO SE BOJÍ VIRGINIE WOOLFOVÉ? [E. Albee] Slavné komorní drama plné překvapivých zvratů a krutých her.	Č1/6
16. čt	 HRA, KTERÁ SE ZVRTLA [H. Lewis, J. Sayer, H. Shields] Originální komedie, která nenechá vaši bránci odpočinout.	V/1
17. pá	 NIKOLA ŠUHAJ [Ivan Olbracht, Petr Ulrych] Slavný příběh o legendárním podkarpatském zbojníkovi s písněmi Petra Ulrycha.	
18. so	 KRÁL LEAR [William Shakespeare] Slavná tragédie o bláznovství a zmoudření pošetilého krále.	
19. ne	 LEGENDA Z MLŽNÝCH HOR [Kučera, Janků, Chválová] Činohra, opera a balet ve světě ryzí divadelní fantazie. Začátek v 16 h.	ON/4
22. st	 DIALOGY KARMELITEK [Francis Poulenc] Mistrovské operní drama o nezdolné víře, oběti a odhodlání.	K3/9
23. čt	 JAKOBÍN [Antonín Dvořák] Česká operní klasika stále žije!	
24. pá	 ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA [Emmerich Kálmán] Příběh o lásce šantánové zpěvačky a šlechtice na křídlech populárních valčíků.	K5/12
28. út	HUDBA Z FOYER Další z řady komorních koncertů. Začátek v 17 h.	
29. st	 JOLANTA [Petr Iljič Čajkovskij] Něžná opera o zázraku prozření.	OB1/5
31. pá	 PRINCEZNA HYACINTA [Oskar Nedbal, Zbyněk Matějů, Marika Blahoutová] Humorný pohádkový příběh z prostředí Českého ráje. 1. PREMIÉRA.	PŠ/7

Malé divadlo

3. pá	 AUDIENCE A PŘÍJEM [V. Havel, J. Dienstbier]	Č/5
4. so	 TARTUFFE [Molière] Klasická veršovaná komedie o věčné přitažlivosti přetvářky. K6/ČB/6	
5. ne	SNAD NEBUDU SÁM Hudební večer v Malém divadle. Jaroslav Němec a hosté.	
6. po	JAK NAPSAT HRU Divadelní workshop EFIX klubu pro veřejnost (ve zkušebně činohry). Začátek v 16 h.	
6. po	 BURIAN [Tomáš Dianiška] Groteska o libereckém králi komiků, který hrál za každou cenu.	
7. út	 AUDIENCE A PŘÍJEM [V. Havel, J. Dienstbier]	K2/10
8. st	 SPOLEČENSTVO VLASTNÍKŮ [Jiří Havelka]	
9. čt	 ORTEN! [Adam Steinbauer a kolektiv] Autorská adaptace deníků J. Ortena. Ve spolupráci s Divadlem 3+kk.	
10. pá	 ALOIS NEBEL [J. Rudiš, Jaromír 99, A. Skala]	K5/11
12. ne	OBSLUHOVAL JSEM ANGLICKÉHO KRÁLE [B. Hrabal, P. Palouš]	
13. po	 OBSLUHOVAL JSEM ANGLICKÉHO KRÁLE [B. Hrabal, P. Palouš] Zadáno pro školy, začátek v 10 h.	
20. po	 SYLVA [Karolina Světlá] Romantický příběh ze srdce a hlubin ještědských srázů. Zadáno pro školy, začátek v 10 h.	
20. po	FAMFRPÁL V PRŮBĚHU VĚKŮ Divadelní workshop EFIX klubu pro veřejnost (ve zkušebně činohry). Začátek v 16 h.	
21. út	 SYLVA [Karolina Světlá] DERNIÉRA.	
23. čt	KRÁTKÉ A ÚDERNÉ DIVADLO – host ...a viděl Bůh, že to nebylo dobré.	
24. pá	KONCERT DIVADELNÍ KAPELY NE-KLIŠÉ	
25. so	 AUDIENCE A PŘÍJEM [V. Havel, J. Dienstbier]	K6/ČB/8
26. ne	 BURIAN [Tomáš Dianiška]	
28. út	 SIALSKÁ TROJČATA [R. Lipus, M. Šotek, D. Vávra] Zmužilý kabaret o stavbě Ještědu. Zadáno pro školy, začátek v 10 h.	
30. čt	 TARTUFFE [Molière]	Č2/6
31. pá	 JMÉNO [M. Delaporte, A. de La Patellière]	

Zájezdly

15. st	 BURIAN [Tomáš Dianiška] Groteska o libereckém králi komiků, který hrál za každou cenu. Děčín.	
--------	---	--

Šaldovo divadlo

2. ne	 PRINCEZNA HYACINTA [O. Nedbal, Z. Matějů, M. Blahoutová] Humorný pohádkový příběh z prostředí Českého ráje. 2. PREMIÉRA.	PŠ2/7
4. út	 MADAMA BUTTERFLY [Giacomo Puccini] Tragický příběh z japonského prostředí o zklamání a nenaplněné touze.	OB/5
5. st	 PRINCEZNA HYACINTA [O. Nedbal, Z. Matějů, M. Blahoutová] Humorný pohádkový příběh z prostředí Českého ráje.	K3/10
6. čt	 DIALOGY KARMELITEK [Francis Poulenc] Mistrovské operní drama o nezdolné víře, oběti a odhodlání.	
8. so	 VRAŽDA V ORIENT EXPRESU [K. Ludwig, A. Christie]	
11. út	 MARIE ANTOINETTA [David Adjmi] Komedie ze soukromí poslední královny Francie s nevyhnutelným koncem.	K2/11
12. st	 MAŠÍNGUN BROTHERS [DEKKADANCERS]	OB1/6
14. pá	 HRA, KTERÁ SE ZVRTLA [H. Lewis, J. Sayer, H. Shields]	Č/6
15. so	 SYMFONICKÝ KONCERT W. A. Mozart: Předehra k opeře Così fan tutte, KV 588 L. van Beethoven: Koncert pro klavír a orchestr č. 3 c-moll, op. 37 J. Brahms: Symfonie č. 4 e-moll, op. 98	K6/o/4 + SK/3
16. ne	 MAUGLÍ [A. Březina, M. Mikanová, R. Kipling] Dobrodružné taneční divadlo inspirované Knihou džunglí. Začátek v 16 h.	
19. st	 JOLANTA [Petr Iljič Čajkovskij] Něžná opera o zázraku prozření.	K3/11
20. čt	 HLEDÁ SE TENOR: MUZIKÁL [Brad Carroll]	OB2/5
21. pá	 NIKOLA ŠUHAJ [Ivan Olbracht, Petr Ulrych]	K5/13
22. so	 SEMAFOR [Jiří Janků, Šimon Dominik] Revuální kabaret plný slavných písní J. Suchého a J. Šlitra.	KOMEDIE ROKU
23. ne	 OTELLO [Giuseppe Verdi] Verdiho mistrovské dílo o tragické lásce, žárlivosti a intrikách. Začátek v 16 h.	ON/5
25. út	 KDO SE BOJÍ VIRGINIE WOOLFOVÉ? [E. Albee] Slavné komorní drama plné překvapivých zvratů a krutých her.	
27. čt	 JAKOBÍN [Antonín Dvořák] Česká operní klasika stále žije!	
28. pá	 ŽELARY [Květa Legátová, Jakub Nvota] Divadelní podoba strhujícího příběhu nezdolných lidí z hor. 1. PREMIÉRA.	PŠ/8
29. so	 DIVOTVORNÝ HRNEC [Lane, Harburg, Saidy]	
30. ne	 ŽELARY [Květa Legátová, Jakub Nvota] Divadelní podoba strhujícího příběhu nezdolných lidí z hor. 2. PREMIÉRA.	PŠ2/8

Malé divadlo

1. so	AKCENT SLAVÍ 20 – host Začátek v 18 h.	
3. po	 BURIAN [Tomáš Dianiška] Groteska o libereckém králi komiků, který hrál za každou cenu.	
5. st	 SPOLEČENSTVO VLASTNÍKŮ [Jiří Havelka] Poctivá současná komedie o vašich nejméněšních sousedech.	
6. čt	 AUDIENCE A PŘÍJEM [V. Havel, J. Dienstbier] Dvě disidentské aktovky v jednom společném večeru.	Č2/7
12. st	 ALOIS NEBEL [J. Rudiš, Jaromír 99, A. Skala] Sudety v mlze. Divadelní podoba známého komiksového románu.	
13.–16. ne	JEŠTĚDYVADLO – host, festival mladého divadla, vstup volný	
17. po	V KŮŽI LIBERECKÉHO HERCE Divadelní workshop EFIX klubu pro veřejnost (ve zkušebně činohry). Začátek v 16 h.	
18. út	 OBSLUHOVAL JSEM ANGLICKÉHO KRÁLE [B. Hrabal, P. Palouš] Slavná novela Bohumila Hrabala se po letech vrací na prkna Malého divadla.	
19. st	 JMÉNO [Matthieu Delaporte, Alexandre de La Patellière] Vtipná rodinná večere ostře kořeněná ožehavými tématy.	
21. pá	 LILIOM [Rie Morita, Ferenc Molnár]	
25. út	 LILIOM [Rie Morita, Ferenc Molnár] Milostné taneční drama. Zadáno pro školy, začátek v 10 h.	
26. st	 AUDIENCE A PŘÍJEM [V. Havel, J. Dienstbier]	Č1/7
30. ne	FILMOVÉ HERECTVÍ Divadelní workshop EFIX klubu pro veřejnost (ve zkušebně činohry). Začátek v 16 h.	

Zájezdly

1. so	 HRA, KTERÁ SE ZVRTLA [H. Lewis, J. Sayer, H. Shields] Originální komedie, která nenechá vaši bránci odpočinout. Pardubice.	
-------	--	--

Začátky představení, není-li uvedeno jinak, jsou v 19 h. Změna programu vyhrazena.

POKLADNA DIVADLA tel. 485 101 523, 487 377 351, e-mail: pokladna@saldovo-divadlo.cz

Rezervace: www.evstupenka.cz. Nejrychlejší nákup vstupenek na kulturu z domova.